

Bemærkninger til foranstaaende Forslag.

De fem Voldgiftskonventioner, der nu forelægges Rigsdagen til Beslutning, frembyde en Uensartethed, der har sin Grund i de vedkommende fremmede Regeringers indbyrdes meget afvigende Anskuelser om, hvilken Plads der kan indrømmes tvungen Voldgift i de internationale Forhold.

De ved Forhandlingernes Begyndelse overfor samtlige fem Stater fra dansk Side udfoldede Bestræbelser for at opnaa en Overenskomst, der i Lighed med den dansk-hollandske Voldgiftskonvention af 12. Februar 1904 sikrede alle ad diplomatisk Vej uløselige Tvistigheders Indbringelse for den staaende Voldgiftsdomstol i Haag, viste sig frugtesløse for saa vidt angaar *Belgien*, idet denne Stat i sine Voldgiftstraktater med fremmede Magter fastholder den Grundsætning, at tvungen Henvisning til Voldgift overhovedet kun skal finde Sted i to bestemt begrænsede Klasser af Tilfælde, nemlig dels ved Tvistigheder angaaende Anvendelse eller Fortolkning af de mellem Parterne afsluttede Overenskomster, dels ved Tvistigheder angaaende alle eller visse Pengekrav, naar Forpligtelsen til at betale er anerkendt i Princippet af Parterne og Striden kun angaar Pengebeløbets Størrelse. Med Hensyn til den førstnævnte Klasse af Tvistigheder er Voldgiften endda kun obligatorisk for saa vidt de hverken berøre de kontraherende Landes Livsinteresser eller Uafhængighed, hvilket Punkt det tilkommer enhver af Parterne at afgøre. — Det er saaledes kun ved at antage disse Betingelser, at en Voldgiftskonvention med *Belgien* har kunnet opnaas. Der er derhos i denne optaget det i andre danske Voldgiftstraktater indeholdte Forbehold, hvorefter det staar i hver af de kontraherende Staters Magt at nægte sit Samtykke til, at den anden Stat optager til Afgørelse ved international Voldgift en Tvistighed mellem en af dens Undersaatter og den første Stat, forudsat at dennes Domstole efter dens Lovgivning ere kompetente til at paadømme saadan Tvistighed. — Det bemærkes sluttelig, at de to Regeringer ere enige om, at den nye Konvention ikke ophæver eller forandrer den i den dansk-belgiske Handels- og Skibsfartstraktat af 18. Juni 1895, Artikel

20, indeholdte Bestemmelse, der forpligter Parterne til at bruge Voldgift i alle Tvivlsspørgsmaal, som Fortolkningen eller Udførelsen af denne Traktat maatte give Anledning til.

Under Forhandlingerne med *Frankrig* og med *Storbritannien* og *Irland* viste det sig ligeledes, at Forudsætningen for Afslutningen af en Voldgiftsoverenskomst med Danmark var den, at Overenskomsten ikke maatte indeholde videre eller andre Bestemmelser end den mellem disse to Stater indbyrdes afsluttede Overenskomst af 14. Oktober 1903, der uforandret har tjent til Forbillede for de af dem senere afsluttede Voldgiftsoverenskomster med andre Magter. Vilde Danmark opnaa en Voldgiftsoverenskomst med de to vestlige Stormagter, kunde det altsaa kun ske ved i Overensstemmelse med Haager Konventionens Artikel 16 at begrænse den obligatoriske Voldgift til Tvistigheder af retslig Natur eller angaaende Fortolkning af de mellem Parterne bestaaende Traktater, og endda er denne tvungne Voldgift betinget af, at de kontraherende Staters Livsinteresser, Uafhængighed eller Ære ikke berøres af de paagældende Tvistigheder. Foruden at man saaledes maatte se bort fra Ønsket om Stipulering af i alt Fald nogle ubetinget obligatoriske Voldgiftstilfælde, viste det sig ligeledes umuligt at faa Overenskomsten suppleret ved en bindende Udtalelse om hver af Parternes Ret til selv at afgøre Spørgsmaalet om, hvorvidt Tvisten efter sin Natur henhører til dem, der i Henhold til Overenskomstens Artikel 1 ere undtagne fra obligatorisk Voldgift.

I Modsætning til de foran omtalte Konventioner forpligter Konventionen med *Spanien* Parterne til at henvise alle mellem dem opstaaende Tvistigheder til Haagerdomstolen, om end under Betingelse af, at disse ikke berøre de to Landes Livsinteresser eller Uafhængighed. Det er derhos udtrykkeligt udtalt, at hver af Parterne selv bedømmer, hvor vidt den opstaaede Tvistighed efter sin Natur henhører under dem, der ifølge den anførte Betingelse ere undtagne fra obligatorisk Voldgift. Ved Siden heraf bestemmer dog Konventionen, at Voldgift i alle Tilfælde skal være obligatorisk, naar Tvistigheden drejer sig om